

1 Przyporządkuj odpowiednim układom narządów pełnione przez nie funkcje.

(... / 3 p.)

1. Układ oddechowy.

A. Odbiera i analizuje bodźce pochodzące ze środowiska zewnętrznego lub wewnętrznego organizmu.

2. Układ nerwowy.

B. Wytwarza gamety i niektóre hormony.

3. Układ rozrodczy.

C. Transportuje do komórek tlen i substancje odżywcze.

D. Pobiera tlen i usuwa na zewnątrz dwutlenek węgla.

1. _____ 2. _____ 3. _____

2 Podaj nazwy struktur skóry i warstwy podskórnej oznaczonych w zdaniach literami A–C.

(... / 3 p.)

Zbudowany z wielu warstw komórek nabłonkowych A wytwarza włosy i paznokcie.

W B znajdują się włókna białkowe oraz liczne naczynia krwionośne.

C jest zbudowana głównie z tkanki tłuszczowej; jej grubość zależy między innymi od wieku i płci człowieka.

3 Dopisz do każdej funkcji nazwę elementu, który za nią odpowiada, wybraną spośród podanych.

(... / 4 p.)

włosy, łój, ciałka dotykowe, paznokcie, gruczoły sutkowe

A. Odbieranie bodźców –

B. Izolacja wrażliwych okolic ciała od otoczenia –

C. Ochrona opuszków palców –

D. Ochrona włosów przed wyschnięciem –

4 Oceń, czy poniższe informacje dotyczące skóry są zgodne z prawdą. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

(... / 3 p.)

1.	Włosy to wytwory skóry właściwej.	P	F
2.	W skórze właściwej znajdują się zakończenia nerwowe, zwane receptorami.	P	F
3.	Skóra właściwa zawiera włókna kolagenowe.	P	F

5 Zaznacz poprawne zakończenie zdania.

(... / 1 p.)

Funkcją skóry jako narządu zmysłu jest

A. odbieranie wrażeń czuciowych, np. bólu, ciepła, zimna.

C. wytwarzanie melaniny.

B. usuwanie z organizmu nadmiaru wody.

D. zwiększanie odporności organizmu.

6 Przyporządkuj chorobom skóry (1–2) odpowiednie objawy oraz zasady profilaktyki (A–D).

(... / 2 p.)

1. Czerniak.

A. Swędzące czerwone pęcherzyki między palcami stóp.

2. Grzybica.

B. Ciemne znamię nieregularnego kształtu.

C. Stosowanie kremów z filtrem UV.

D. Noszenie obuwia kąpielowego na basenie.

1. _____ 2. _____

7 Podaj nazwę substancji wydzielanej przez gruczoły łojowe oraz funkcję tej substancji.

(... / 2 p.)

8 Zaznacz poprawne zakończenie zdania.

(... / 1 p.)

Za odbudowanie złuszcżających się komórek warstwy rogowej naskórka odpowiadają

A. komórki warstwy podskórnej.

C. komórki warstwy rogowej naskórka.

B. ciałka dotykowe skóry właściwej.

D. komórki warstwy rozrodczej naskórka.

9 Uzupełnij zdania. Wpisz w wy kropkowane miejsca odpowiednie informacje.

(... / 4 p.)

Skóra jest zbudowana z dwóch warstw: i Komórki barwnikowe skóry produkują, która pochłania

10 Dokończ zdanie. (... / 1 p.)

Gruczoły łojowe i potowe są wytworami

11 Skóra uczestniczy między innymi w termoregulacji, wymianie gazowej oraz usuwaniu zbędnych lub (... / 2 p.)

szkodliwych produktów przemiany materii. Zachodzi w niej również synteza niektórych związków.

a) Podaj nazwę substancji wytwarzanej w skórze, chroniącej organizm przed szkodliwym wpływem promieniowania ultrafioletowego.

b) Wyjaśnij związek między budową a funkcją warstwy podskórnej.

12 Na podstawie opisu rozpoznaj chorobę skóry i podaj jej nazwę. (... / 1 p.)

Tę chorobę wywołuje wirus. Do jej objawów należą między innymi bolesne pęcherze, które pojawiają się w okolicach warg. Zwykle choroba mija sama, nie pozostawiając śladów, jednak może co pewien czas powracać.

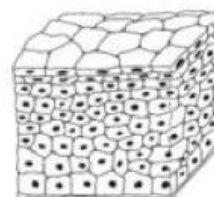
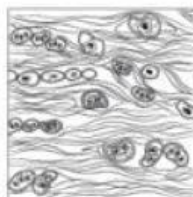
13 (... / 2 p.)

1.

2.

Tkanki różnią się od siebie budową, w zależności od miejsca występowania i pełnionej w organizmie funkcji. Obok przedstawiono rysunki dwóch tkanek: łącznej i nabłonkowej.

Rozpoznaj i zaznacz tkankę łączną. Uzasadnij swój wybór za pomocą jednego argumentu.

14 Zaznacz czynności, które należy wykonać podczas udzielania pierwszej pomocy w przypadku (... / 1 p.)
odmrożenia.

A. Ogrzać ciało poszkodowanego, np. przykryć kocem.

B. Podać osobie z odmrożeniami gorące napoje.

C. Podać osobie z odmrożeniami alkohol.

D. Włożyć odmrożone kończyny do letniej wody i powoli podnosić jej temperaturę.

E. Opatrzyć rany bandażem elastycznym.

1 Przyporządkuj odpowiednim układom narządów pełnione przez nie funkcje.

(... / 3 p.)

1. Układ dokrewny. A. Reguluje procesy zachodzące w organizmie za pomocą wydzielanych do krwi substancji chemicznych.
2. Układ mięśniowy. B. Pobiera i trawi pokarm.
3. Układ pokarmowy. C. Usuwa z organizmu zbędne i szkodliwe produkty przemiany materii.
- D. Wpływa na pracę narządów wewnętrznych i umożliwia poruszanie się.

1. _____ 2. _____ 3. _____

2 Podaj nazwy struktur skóry i warstwy podskórnej oznaczonych w zdaniach literami A–C.

(... / 3 p.)

A jest zbudowana głównie z tkanki tłuszczowej; jej grubość zależy między innymi od wieku i płci człowieka.
W B są umiejscowione struktury odbierające bodźce.
Włosy i paznokcie są wytwarzane przez C.

3 Dopisz do każdej funkcji nazwę elementu, który za nią odpowiada, wybraną spośród podanych.

(... / 4 p.)

gruczoły potowe, ciała dotykowe, łój, gruczoły sutkowe, paznokcie

- A. Ochrona włosów przed wysuszeniem –
B. Usuwanie z organizmu nadmiaru wody –
C. Ochrona opuszków palców –
D. Odbieranie bodźców –

4 Oceń, czy poniższe informacje dotyczące skóry są zgodne z prawdą. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

(... / 3 p.)

1.	Warstwa rozrodcza naskórka jest zbudowana z martwych komórek.	P	F
2.	Melanina jest barwnikiem chroniącym organizm przed szkodliwym działaniem promieni ultrafioletowych.	P	F
3.	Naskórek jest silnie ukrwiony i unerwiony.	P	F

5 Zaznacz poprawne zakończenie zdania.

(... / 1 p.)

Funkcją skóry jako narządu zmysłu jest

- A. wytwarzanie melaniny. C. odbieranie wrażeń czuciowych, np. bólu, ciepła, zimna.
- B. usuwanie z organizmu nadmiaru wody. D. zwiększanie odporności organizmu.

6 Przyporządkuj chorobom skóry (1–2) odpowiednie objawy oraz zasady profilaktyki (A–D).

(... / 2 p.)

1. Trądzik pospolity. A. Zaskórniki, grudki i krosty na ciele.
2. Czerniak. B. Ciemne znamie o poszarpanych brzegach.
- C. Unikanie nadmiernej ekspozycji na promienie słoneczne.
- D. Ograniczenie spożywania tłustych i ostrych potraw oraz słodczy.

1. _____ 2. _____

7 Podaj nazwę substancji wydzielanej przez gruczoły potowe oraz funkcję tej substancji.

(... / 2 p.)

8 Zaznacz poprawne zakończenie zdania.

(... / 1 p.)

Podczas złuszczenia się naskórka usuwane są komórki

- A. warstwy podskórnej. C. warstwy rogowej naskórka.
- B. skóry właściwej. D. warstwy rozrodczej naskórka.

9 Uzupełnij zdania. Wpisz w wy kropkowane miejsca odpowiednie informacje. (... / 4 p.)

Zewnętrzna warstwa skóry jest zbudowany z tkanki Pod nim znajduje się zawierająca włókna

10 Dokończ zdanie. (... / 1 p.)

Paznokcie i włosy są wytworami

11 Skóra między innymi chroni organizm, uczestniczy w wymianie gazowej oraz w syntezie ważnych dla życia związków. Pod nią znajduje się warstwa podskórna, która współdziała ze skórą w pełnieniu niektórych funkcji. (... / 2 p.)

a) Podaj nazwę substancji wytwarzanej w skórze, odpowiadającej za prawidłową budowę kości.

b) Wyjaśnij związek między budową a funkcją warstwy podskórnej.

12 Na podstawie opisu rozpoznaj chorobę skóry i podaj jej nazwę. (... / 1 p.)

Tę chorobę wywołują bezskrzydłe owady. Najczęściej atakują one owłosioną skórę głowy, którą nakłuwają, by żywić się krwią. To powoduje silne swędzenie.

13 (... / 2 p.)

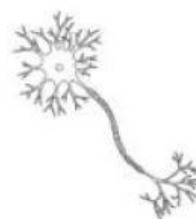
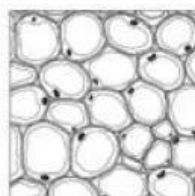
1.

2.

Tkanki różnią się od siebie budową, w zależności od miejsca występowania i pełnionej w organizmie funkcji. Poniżej przedstawiono rysunki dwóch tkanek: nerwowej i tłuszczowej.

Rozpoznaj i zaznacz tkankę nerwową.

Uzasadnij swój wybór za pomocą jednego argumentu.

14 Zaznacz czynności, które należy wykonać podczas udzielania pierwszej pomocy w przypadku oparzenia. (... / 1 p.)

- A. Schłodzić oparzone miejsce strumieniem zimnej wody.
- B. Nałożyć opatrunek, a potem podjąć inne czynności.
- C. Posmarować oparzonego miejsce masłem.
- D. Nałożyć opatrunek osłonowy po schłodzeniu oparzonego miejsca.
- E. Zdjąć z oparzonej części ciała wszelkie ozdoby.